

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru continuarea dezvoltării capabilității operaționale aeriene cuprinse în Etapa de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale	<p>Forțele Aeriene Române contribuie la asigurarea securității României, executând permanent apărarea spațiului aerian național/NATO, pe timp de pace prin Serviciul de Luptă Permanent – Poliție Aeriană (SLP-PA), sub comanda NATO, în conformitate cu angajamentele asumate, concomitent cu generarea/regenerarea forțelor pentru pregătirea în vederea executării misiunii de luptă la criză și război.</p> <p>În prezent Forțele Aeriene Române asigură executarea misiunilor SLP-PA cu avioane MiG-21 LanceR și nepermanent cu avioane F-16. Continuarea executării SLP-PA cu avioanele MiG-21 LanceR este o soluție doar pe termen scurt, cu limitări operaționale și de sprijin logistic semnificative și cu costuri din ce în ce mai mari.</p> <p>Scoaterea graduală din serviciu a avioanelor MiG-21 LanceR și necesitatea executării în regim permanent a Serviciului de Luptă – Poliție Aeriană cu avioane F-16, coroborate cu evoluția mediului de securitate regional, au determinat identificarea unei soluții care să permită executarea SLP-PA cu avioane F-16, conform angajamentelor asumate față de NATO.</p> <p>Până la această dată, pe baza prevederilor Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, aprobate prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-70/2012, și în conformitate cu prevederile Legii nr. 240/2013 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene cuprinse în Faza 1 a Etapei de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, cu modificările și completările ulterioare, au fost semnate contracte cu Guvernul Republicii Portugheze și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru achiziționarea a 12 avioane F-16 MLU M5.2R, a suportului logistic, instruire și armament. Cele 12 avioane au fost livrate în perioada 2016-2017.</p> <p>Pentru o abordare integrată și completă a achiziției avioanelor F-16 în vederea atingerii obiectivelor prevăzute în Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-70/2012 (realizarea a 3 escadrile, formate din 16 avioane fiecare, în anul 2020 și asigurarea contribuției naționale la</p>
---------------------------------	---

apărarea colectivă), s-a transmis părții americane o scrisoare de cerere LOR for EDA – Letter of Request for Excess Defense Article, pentru regenerarea și modernizarea unui număr de până la 36 de avioane F-16. Totodată, au fost transmise și scrisori de cereri de informații (RFI - Request for Information) adresate guvernelor statelor membre NATO care au în dotare avioane F-16 dotate cu motoare F100-PW-220/220E (Belgia, Danemarca, Olanda, Norvegia, Portugalia, Grecia) și Israel.

Singura soluție fezabilă identificată în urma analizei răspunsurilor la cererile de informații primite, o reprezintă achiziția de la Guvernul Republicii Portugheze a 5 avioane F-16 A din excedent (având configurația M.5.2R identică cu cea a avioanelor aflate în prezent în dotarea Forțelor Aeriene Române), a unui pachet de bunuri și servicii care include și modernizarea avioanelor F-16 din dotarea Forțelor Aeriene Române la o configurație superioară M.6.X., elemente de suport logistic și instruirea personalului tehnic ingineresc, precum și a pachetului complementar de bunuri și servicii de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Soluția identificată va permite creșterea nivelului de instruire a personalului tehnic ingineresc și crearea la nivelul Forțelor Aeriene Române a capacității de reparații capitale pentru motoarele ce echipază avioanele F-16, ceea ce va conduce la creșterea disponibilității flotei, precum și la diminuarea costurilor de mentenanță.

Livrarea primelor 4 avioane F-16 se va realiza în anul 2020, iar a celui de-al cincilea avion în anul 2021.

Modernizarea avioanelor F-16 va asigura îndeplinirea noilor cerințe existente la nivelul NATO, în principal, cu privire la sistemele de identificare amic-inamic, legături de voce și date secretizate, care se poate realiza numai pe baza echipamentelor și serviciilor incluse în pachetul complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Această soluție asigură premisele implicării industriei naționale de apărare în executarea lucrărilor de mentenanță, a reparațiilor capitale la motoare și modernizarea avioanelor F-16, prin operatorul economic desemnat centru de mentenanță pentru aeronave F-16 de către Guvernul României, aspect care va contribui la consolidarea și menținerea capacității aeriene operaționale.

Soluția de dezvoltare a capacității operaționale aeriene a fost aprobată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. S29/15.05.2019.

De asemenea, Parlamentul României a aprobat inițierea de către Ministerul Apărării Naționale a procedurii de atribuire a contractelor de achiziție pentru pachetul de 5 avioane de la Guvernul Republicii Portugheze și a pachetului de bunuri și servicii complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii, în ședința comună a Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, comunicată cu scrisoarea nr. 820BP/03.07.2019.

Achiziția de avioane F-16 A din existentul Ministerului Apărării

Naționale din Republica Portugheză, declarate excedentare conform precizărilor părții portugheze, se poate realiza doar prin contract guvern – guvern.

Achiziția de produse speciale (sisteme de comunicații și transmisii de date tactice, echipamente de criptare), absolut necesare pentru dezvoltarea capacității operaționale aeriene se poate efectua doar cu aprobarea autorităților SUA, prin contracte guvern – guvern de tip Scrisoare de Ofertă și Acceptanță (Letter of Offer and Acceptance), în cadrul Programului Foreign Military Sales – FMS. Pentru acest tip de produse, programul FMS este singura modalitate de achiziție, aplicată de către toate statele. Derularea contractelor de tip LOA prin Programul FMS se va realiza cu respectarea cerințelor legislației Statelor Unite ale Americii și a directivelor Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii care reglementează administrarea și implementarea asistenței militare de securitate.

Referitor la legislația incidentă, menționăm Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, la care România a aderat prin Legea nr. 22/2004, Tratatul privind Uniunea Europeană, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în conformitate cu art. 3 din Tratatul Atlanticului de Nord, pentru atingerea într-un mod cât mai eficient a obiectivelor acestui tratat, România, acționând individual, prin dezvoltarea propriilor mijloace, își va menține și va dezvolta capacitatea individuală și pe cea colectivă de a rezista unui atac armat.

Potrivit art. 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană – TFUE, sunt respectate funcțiile esențiale ale statului și, în special, cele care au ca obiect asigurarea integrității sale teritoriale, menținerea ordinii publice și apărarea securității naționale. În special, securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru.

Directiva 2009/81/CE precizează la paragraful (1) din preambul că securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru, atât în domeniul apărării, cât și al securității, iar la paragraful (30) faptul că, având în vedere specificitatea sectorului apărării și securității, achizițiile de echipamente, precum și de lucrări și de servicii efectuate de un guvern de la alt guvern ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicabilitate al acestei directive. În dezvoltarea acestei teze, prin art. 13 lit. f) se stipulează că directiva nu se aplică contractelor

atribuite de un guvern unui alt guvern referitoare la furnizarea de echipamente militare sau echipamente sensibile, lucrări și servicii în legătură directă cu astfel de echipamente, lucrări și servicii special destinate unor scopuri militare sau lucrări și servicii cu caracter sensibil.

Totodată, pentru continuarea dezvoltării capabilității aeriene prin atribuirea contractelor de achiziție celor două guverne, prezintă incidență și documentele elaborate la nivelul Comisiei Europene: Commission Notice - Guidance on the award of government – to – government contracts in the fields of defence and security (Article 13.f of Directive 2009/81/EC of the European Parliament and of the Council) (2016/C 450/01).

În acest context, menționăm că achiziția prevăzută a fi realizată în temeiul prezentului proiect de act normativ reprezintă singura soluție viabilă, întrucât:

- au fost transmise scrisori de cereri de informații adresate guvernelor statelor membre NATO, iar în răspunsurile primite nu au fost identificate oferte de vânzare de avioane F-16 din excedent, sau soluțiile oferite nu au reprezentat cea mai bună opțiune de dezvoltare a capabilității aeriene existente cu privire la cerințele tehnice sau termenul de livrare;

- din motive de interoperabilitate este necesar a se achiziționa suplimentar avioane având aceeași configurație, M5.2R, cu cele achiziționate anterior de la Guvernul Republicii Portugheze, schimbarea sursei de furnizare nefiind posibilă deoarece nu au fost primite oferte din partea altor state;

- instruirea personalului pentru efectuarea mentenanței avioanelor F-16A și a mentenanței de nivel complex a motoarelor care echipează avioanele F-16A a fost oferită numai de Guvernul Republicii Portugheze;

- totodată Guvernul Republicii Portugheze s-a oferit să modernizeze avioanele F-16 din dotarea Forțelor Aeriene Române, conform cerințelor operaționale, ceea ce va asigura un nivel superior de interoperabilitate cu țările membre NATO;

- pentru modernizare partea română trebuie să asigure echipamentele necesare care, din motive tehnice, pot fi achiziționate numai prin atribuirea de contracte Guvernului Statelor Unite ale Americii printr-o procedură Foreign Military Sales; suplimentar Guvernul Statelor Unite ale Americii are drepturi exclusive pentru certificarea aero-navigabilității avioanelor F-16 în configurația modernizată M6.X;

- au fost conveniți cu reprezentanții Guvernului Republicii Portugheze, termenii și condițiile de contractare pe baza unor criterii obiective în special în ceea ce privește prețul pachetului oferit, data livrării conform cerințelor operaționale, serviciile de instruire pentru asigurarea unei capabilități complexe de mentenanță, asistența tehnică pentru modernizare în vederea finalizării modernizării avioanelor într-o perioadă scurtă de timp;

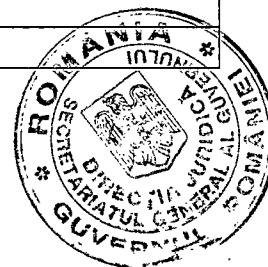
- au fost stabilite cu reprezentanții Guvernului Statelor Unite ale Americii caracteristicile operaționale care vor fi îmbunătățite prin

	<p>implementarea cerințelor de modernizare a avioanelor, având drept rezultat creșterea nivelului de interoperabilitate cu țările membre NATO.</p> <p>Aprobarea achiziției de la Guvernul Republicii Portugheze și de la Guvernul Statelor Unite ale Americii se va realiza în condițiile prevăzute de prezenta lege, cu respectarea prevederilor art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.</p> <p>Ministerul Apărării Naționale prin Compania Națională „Romtehnica”- S.A., în numele Guvernului României, va semna și derula contractul pentru achiziția pachetului de produse și servicii de la Guvernul Republicii Portugheze și va derula contractele de achiziție a pachetului de produse și servicii de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.</p> <p>Compania Națională „Romtehnica”- S.A., societate specializată în domeniul comerțului exterior din coordonarea directă a Ministerului Apărării Naționale îndeplinește condițiile legale pentru a efectua achiziții intracomunitare și este entitatea desemnată de Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, să achiziționeze produse, servicii și lucrări din afara teritoriului vamal al României.</p>
<p>1¹ Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.</p>	
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Prin proiectul de act normativ:</p> <p>Se urmărește continuarea dezvoltării capabilității operaționale aeriene cuprinse în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene” prin atribuirea contractelor de achiziție pentru pachetul de 5 avioane de la Guvernul Republicii Portugheze și a pachetului de bunuri și servicii complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii;</p> <p>Se introduc derogări de la prevederile art. 173, art. 174 și ale art. 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Ca urmare a derulării de achiziții de la Guvernul Statelor Unite, potrivit reglementărilor legislației americane, s-a constatat că, periodic, autoritățile guvernamentale americane pot emite facturi de regularizare a valorii bunurilor importate în România, ori de câte ori acestea acceptă ca eligibilă o cheltuială realizată de furnizorii implicați, stabilirea valorii finale a bunurilor fiind realizată într-o perioadă care de obicei nu depășește 3 ani. Astfel, la momentul stabilirii valorii finale a bunurilor potrivit art. 78 din Regulamentul CEE nr. 2913/92 al Consiliului Comunităților Europene de instituire a Codului Vamal Comunitar și art. 100 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Apărării Naționale are obligația regularizării sumelor aferente drepturilor de import și a valorii</p>

	<p>taxe datorate (TVA, accize).</p> <p>Având în vedere această situație, devin incidente prevederile art. 173, art. 174 și ale art. 176 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, privind obligația plății de dobânzi și penalități de întârziere pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor. Având în vedere aceste aspecte, determinate de prevederile legislației Statelor Unite ale Americii cu privire la derularea contractelor de tip Letter of Acceptance în cadrul programului Foreign Military Sales, este necesară reglementarea scutirii Ministerului Apărării Naționale de la plata penalităților și dobânzilor aferente diferențelor suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor importate.</p> <p>➤ Se introduc derogări de la prevederile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în vederea alocării integrale a fondurilor necesare derulării în bune condiții a operațiunilor financiare cu valori mari, inclusiv pentru plata TVA-ului aferent, specifice contractelor încheiate între guverne.</p> <p>➤ Se introduc o serie de drepturi și obligații specifice aferente personalului care va participa la misiune în condițiile stabilite prin contractele de achiziție, întrucât desfășurarea activităților legate de instruirea, operarea și mentenanța de nivel complex, în vederea implementării de capacități superioare necesită un nivel ridicat de specializare având un grad de risc ridicat; totodată se vor crea premisele motivării personalului în vederea participării la acest tip de misiune și pentru menținerea personalului specializat în structurile ministerului pentru executarea activităților conform nivelului de specializare dobândit pe timpul instruirii. Perioada de menținere a personalului tehnic ingineresc în cadrul Ministerului Apărării Naționale, în specializarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, se stabilește la 5 ani, având în vedere durata mai mică a cursurilor de specialitate, precum și nivelul de specializare dobândit anterior.</p> <p>➤ Se prevede posibilitatea aprobării de către ordonatorul principal de credite/persoana împuternicită prin delegare de competență a achiziției din alte surse, dacă unele produse și/sau servicii nu pot fi contractate sau este necesar din punct de vedere economic și/sau operațional să fie contractate din alte surse; testarea în zbor a avioanelor în configurația modernizată este preconizată a se desfășura în Portugalia sub rezerva confirmării Guvernului Statelor Unite ale Americii, din punct de vedere operațional.</p>
3. Alte informații	
<p>Secțiunea a 3-a</p> <p><i>Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ</i></p>	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1 ¹ . Impactul asupra mediului	Nu este cazul

concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

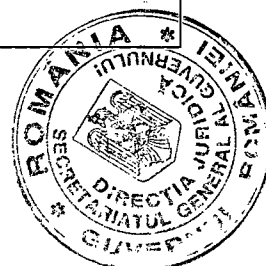
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2019	2020	2021	2022	2023	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) active nefinanciare						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						

a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterilor cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	<p>Total estimat: 333.200 milioane Euro, din care 154.700 milioane Euro, pentru contractul cu Guvernul Republicii Portugheze și 178.500 milioane Euro (echivalent USD) pentru contractul cu Guvernul SUA. Fondurile se asigură integral prin bugetul Ministerului Apărării Naționale.</p> <p>Având în vedere procedurile specifice FMS, valorile finale vor fi cunoscute cu exactitate după finalizarea discuțiilor pentru definitivarea pachetelor de bunuri și servicii.</p>					

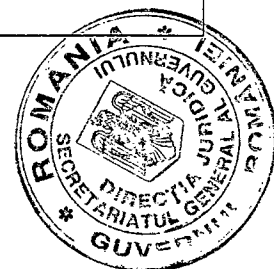
Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat în temeiul art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	a) Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.969/2019. b) Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin avizul nr.111/2019 c) Nu e cazul d) Consiliul Concurenței a transmis adresa nr.16042/2019 e) Nu e cazul

6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ se supune dezbaterii publice, prin afișare pe pagina de internet a Ministerului Apărării Naționale.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Parlamentul României a aprobat inițierea de către Ministerul Apărării Naționale a procedurii de atribuire a contractelor de achiziție pentru pachetul de 5 avioane de la Guvernul Republicii Portugheze și a pachetului de bunuri și servicii complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii, în ședința comună a Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, comunicată cu scrisoarea nr. 820BP/03.07.2019. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu au fost identificate.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru continuarea dezvoltării capabilității operaționale aeriene cuprinse în Etapa de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

